

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 4P/23/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8220200245
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavomír Ivanecký
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2020:8220200245.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Slavomírom Ivaneckým v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých J. N., I.. XX.XX.XXXX, S. N., I.. XX.XX.XXXX F. N. Z., I.. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, detí rodičov T. Z., I.. XX.XX.XXXX F. W. N., I.. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom O. XX, za účasti Detského domova sv. Klementa Hofbauera, so sídlom Kláštorňá 2, Podolíneec, o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Zveruje maloletých J. N., I.. X.X.XXXX F. S. N. X.X.XXXX F. N. Z., I.. XX.XX.XXXX, O. Z. O. XX do náhradnej ústavnej starostlivosti Detského domova Sv. Klementa Hofbauera, IČO: 37 939 131, so sídlom Kláštorňá 2, Podolíneec, ktoré bude vykonávať starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj maloletých a v bežných veciach ich bude zastupovať a spravovať ich majetok namiesto rodičov.

Otec maloletých sa zaväzuje prispievať na výchovu a výživu každého z maloletých sumou vo výške po 30% zo sumy životného minima na nepnoleté a nezaopatrované dieťa podľa osobitných predpisov mesačne, vždy do 15. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci vopred, k rukám Detského domova Sv. Klementa Hofbauera, IČO: 37 939 131, so sídlom Kláštorňá 2, Podolíneec.

Matka maloletých sa zaväzuje prispievať na výchovu a výživu každého z maloletých sumou vo výške po 30% zo sumy životného minima na nepnoleté a nezaopatrované dieťa podľa osobitných predpisov mesačne, vždy do 15. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci vopred, k rukám Detského domova Sv. Klementa Hofbauera, IČO: 37 939 131, so sídlom Kláštorňá 2, Podolíneec.

Z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Bardejov č.k. 4P/244/2019-6 zo dňa 27.11.2019.

Z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Bardejov č.k. 4P/148/2019-6 zo dňa 23.07.2019.

o d ō v o d n e n i e :

1. Uznesením Okresného súdu Bardejov č.k. 4P 244/2019- 6 zo dňa 27.11.2019 bola maloletá N. Z. neodkladným opatrením zverená do ústavnej starostlivosti Detského domova Sv. Klementa Hofbauera so sídlom v Podolínci, uznesením Okresného súdu Bardejov č.k. 4P 148/2019- 6 zo dňa 23.7.2019 boli W. J. N. F. W. N. neodkladným opatrením zverení do ústavnej starostlivosti Detského domova Sv. Klementa Hofbauera so sídlom v Podolínci, všetci z dôvodu, že rodičia nezvládali starostlivosť o maloletých a zanedbávali ju. Nebolo možné zveriť maloletých do osobnej náhradnej starostlivosti inej fyzickej osobe, ani do pestúnskej starostlivosti. Dňa 6.2.2020 podal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými J. W. F. N.. Rodičia s návrhom súhlasili, Detský domov v Podolínci ponechal rozhodnutie na úvahe súdu.

2. Maloleté detí pochádzajú z družného vzťahu matky T. Z., I..XX.X.XXXX F. T. W. N., I.. X.X.XXXX. Ich súrodenec W. N., I.. XX.X.XXXX bol uznesením Okresného súdu Bardejov sp. zn. 4P/179/2019 zo dňa 30.8.2019 umiestnený v Reedukačnom centre v Bačkove. Ďalší súrodenec maloletý W. N., I.. X.X.XXXX bol uznesením Okresného súdu Bardejov, sp. zn. 4P/237/2019 zo dňa 20.11.2019 umiestnený v Centre pre deti a rodiny Snina. Rodičia si od vydania neodkladných opatrení si neupravili pomery tak, aby mohli maloleté detí prevziať do svojej osobnej starostlivosti. Naďalej žijú v družnom vzťahu v obci O.. Obývajú dvojizbovú chatrč, ktorá je zariadená nevyhnutým nábytkom. Chatrč je zanedbaná, vyžaduje rozsiahlu rekonštrukciu. Nie je vybavená tak, aby zodpovedala potrebám maloletých detí. Ekonomické podmienky rodičov sa nezmenili. Dlhodobo sú rodičia bez zamestnania. Od mesiaca január 2020 sú evidovaní ako uchádzači o zamestnanie na ÚPSVaR Bardejov. Požiadali o dávku v hmotnej núdzi, zatiaľ je to v štádiu vybavovania. Príjem v súčasnosti nemajú žiaden. Majú dlhy na zdravotnej poisťovni. Rodičia si nevedia udržať zamestnanie, aktívne si zamestnanie ani nehľadajú. Nezmenil sa ani postoj rodičov k požívaniu alkoholických nápojov. Naďalej si za brigádnicke zarobené peniaze kupujú alkohol, ktorí požívajú v domácnosti. Rodičia v čase našich šetrení v domácnosti boli stále pod vplyvom alkoholických nápojov, bola s nimi problematická komunikácia, nevedia adekvátne reagovať. Neuvedomujú si problém s alkoholom, odmietajú návštevu psychiatra alebo podrobenia sa protialkoholickému liečeniu. Nie sú schopní niesť zodpovednosť za svoje správanie na verejnosti, čo je slušné a čo nie. Rodičia majú medzi sebou pod vplyvom alkoholu problematické vzťahy. Dochádza medzi nimi k fyzickým útokom. Problém s alkoholom narušil aj vzťahy a komunikáciu so širšou rodinou. Tunajšiemu oddeleniu sa nepodarilo nájsť fyzickú osobu, ktorá by bola schopná a ochotná prevziať deti do náhradnej osobnej starostlivosti. Stará matka detí z otcovej strany žije v Anglicku, má zdravotné problémy, ktoré si vyžadujú, aby o ňu sa niekto postaral. Stará matka z matkinej strany, ako aj súrodenci rodičov majú svoje vlastné mnohopočetné rodiny a odmietajú zabezpečovať deťom náhradnú osobnú starostlivosť. ÚPSVaR Bardejov uložil rodine v mesiaci august až november 2020 výchovné opatrenie - povinnosť maloletým deťom ako aj ich rodičom zúčastniť sa na sociálnom programe. Sociálny program sa realizoval ambulantnou a terénnou formou v Centre pre deti a rodiny Svidník, pracovisko Bardejov. Výchovné opatrenie sa uložilo na obdobie 6 mesiacov. Cieľom výchovného opatrenia bolo obmedzenie alebo odstránenie negatívnych vplyvov ohrozujúcich psychický a sociálny vývin maloletých detí, ako aj rozvoj rodičovských kompetencií týkajúcich sa výchovy a starostlivosti o maloleté deti. Výchovné opatrenie nesplnilo svoj účel. Rodičia nie sú ochotní zmeniť svoj doterajší spôsob života. Naďalej u nich pretrvávajú dôvody, pre ktoré maloleté deti boli vyňaté z rodinného prostredia. Zo správy detského domova sv. Klementa Hofbauera, Kláštorňa 2, Podolínec je zrejme, že maloleté deti sa adaptovali rýchlo v zariadení. Naviazali priateľstvá, v kolektíve sú veľmi obľúbené. N. F. J. navštevuje miestnu ZŠ, S. v blízkom období absolvuje zápis do MŠ. Po rozhovore s N. F. M. J. sa maloletí vyjadrili, že im je smutno za rodičmi, kamarátmi a pani starostkou. Chceli by ich navštíviť, ale následne sa vrátiť späť do detského domova. Uvedomujú, že tu majú všetko, cítia sa tu bezpečne a dobre. N. sa vyjadrila, že aj minule pri telefonáte s mamku počula, že mamka bola opitá. Rodičia sa s mal. deťmi kontaktujú pravidelne telefonicky. V detskom domove boli osobne naposledy dňa 10.10.2019.

3. Podľa § 54 Zákona o rodine Náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>> nevedlo k náprave alebo d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>> alebo podľa § 56 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

4. Podľa § 81 ods. 1,2 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

5. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

6. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

7. Vzhľadom k tomu, že rodičia sa v súčasnosti nedokážu o maloletých riadne postarať, pričom v domácom prostredí je ohrozený psychický a sociálny vývoj maloletých, súd nariadil ústavnú starostlivosť u maloletej, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove Sv. Klementa Hofbauera v Podolínci, kde bude pokračovať výchovu a vývoj maloletých a kde nad nimi bude vykonávaný adekvátny dohľad, ktorý má napomôcť maloletým zaradiť sa do spoločnosti a zvýši ich predpoklady pre lepšiu adaptáciu v živote, keďže v domácom prostredí sa to nedarí. Súd zároveň zrušil uznesenia Okresného súdu Bardejov č.k. 4P 244/2019- 6 zo dňa 27.11.2019 a 4P 148/2019- 6 zo dňa 23.7.2019, ktoré tak upravujú pomery maloletých iba do právoplatnosti tohto rozhodnutia. Súd takisto zaviazal rodičov maloletých prispievať na výživu maloletým minimálnym výživným každého z nich, vzhľadom na ich osobné a majetkové pomery (obaja sú nezamestnaní), ktoré budú poukazovať na účet Detského domova v B..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie nie je oprávnený podať ten, v koho prospech bolo rozhodnutie vyhlásené.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.